

Duurzaam ondernemen

Kaart nr.	Titel	Toelichting	Overwegen	Direct doen
ALGEMEEN				
1	Bepaal uw ambitie	Is duurzaam innoveren een kans om kosten te besparen, om uw concurrentiepositie te versterken of om een ambassadeur te worden in uw omgeving?		
2	Focus op de grootste kansen en hefboomwerking	Waar zit de grootste hefboom van uw bedrijfsactiviteiten? In uw product, in uw kansen en hefboomwerking processen in kilometers of in het bereiken van de markt?		
3	Formuleer doelstellingen	Kies doelstelling die verband houden met u bedrijfsactiviteiten en daardoor strategisch relevant zijn.		
PRODUCT & DIENST				
4	Analyseer milieubelasting product	Er zijn verschillende manieren om de milieubelasting van u product te bepalen.		
5	Optimaliseer functievervulling	Biedt een dienst, stimuleer gezamenlijk productgebruik, maak de functievervulling efficiënter.		
6	Kies low impact materialen	Geen schadelijke resten, afbreekbare materialen, herbruikbare materialen, afval als basismateriaal, gecertificeerde materialen, duurzaam gewonnen grondstoffen, materialen uit de regio.		
7	Reduceer materiaalgebruik	Optimaliseer stijfheid en sterkte, haal weg wat niet nodig is, maak alleen slijtdelen vervangbaar.		
8	Selecteer milieuefficiënte productiemiddelen	Weeg milieu mee bij vervanging machines, verminder afval bij productie gebruik ook de restanten.		
9	Selecteer milieuefficiënte distributiewijze	Kies de juiste type verpakking, ontwerp je verpakking op efficiënte distributie, maak gebruik van (nestbare) retouremballage, transporteer gedemonteerd, vervoer zoveel mogelijk plat.		
10	Reduceer milieubelasting gebruiksfase	Stem vraag en aanbod energie op elkaar af, kies technologie die minder energie verbruikt, ga efficiënter om met warmte en koelte, gebruik alternatieve energiebronnen, minimaliseer service en onderhoud, isoleer je product.		
11	Optimaliseer levensduur	Voorkom slijtage, voorkom falen, voorkom modegevoeligheid, speel in op relatie gebruiker-product.		
12	Optimaliseer einde-levensduur systeem	Terugname, revisie en hergebruik		
13	Cradle to cradle	Volledig herbruikbaarheid in technische of biologische kringloop zonder kwaliteitsverlies.		
14	Optimaliseer functievervulling van een ander	Ontwikkel producten die andere producten efficiënter maken, makkelijk te reinigen, langere levensduur geven.		
15	Lever (aanvullende) diensten	Advies voor duurzaam gebruik, duurzaamheid als onderdeel van uw advieswerk, service en onderhoud, voer u dienst duurzaam uit.		
16	Ga voor uitmuntendheid: schakel een specialist in	Bureau voor productontwikkeling, student, afgestudeerd ontwerper.		
17	Maak gebruik van subsidies	Innovatievouchers, WBSO, IPC, Milieu & Technologie, EOS, SBIR		
MARKT & MARKTWERKING				
18	Zoek een gat in de markt	Creëer een 'blue ocean'.		
19	Verander het gedrag van je klant	Stimuleer gebruik van een product op een minder belastende wijze.		
20	Wees je bewust van percepties over duurzaamheid	Veranderingen over de tijd, verschil in regio's, percepties over bedrijf, prijs-kwaliteitsperceptie duurzame producten.		
21	Onderzoek duurzame behoeften van klanten	Marktonderzoek, klantonderzoek, studentenproject, online netwerken.		
22	Leveren aan de overheid - Duurzaam inkopen	Richtlijn duurzaam inkopen beschikbaar voor verschillende productcategorieën.		
23	Stapel productvoordelen op	Lagere aanschafkosten, lager Total Cost of Ownership, prettiger in gebruik, langer levensduur.		
24	Boor nieuwe, brede doelgroepen aan	Nieuwe doelgroep met groende affiniteit, breder dan alleen de 'oergroene' klant.		

Duurzaam ondernemen

Kaart nr.	Titel	Toelichting	Overwegen	Direct doen
25	Zorg voor goede beschikbaarheid	Verkrijgbaarheid in winkels, vindbaarheid op internet, gemak en snelheid.		
26	Werk toe naar of sluit aan bij keurmerk	Er zijn vele keurmerken rondom duurzaamheid.		
27	Werk samen met of sponsor belangenorganisaties	Kies een doel dat past bij jouw business en strategie.		
28	Vermarkt met aanbod subsidies	EIA, Duurzame Warmte, MIA/VAMIL		
29	Communiceer duurzaamheid op de juiste manier	Als positieve keuze, eerlijk, in de juiste toon en stijl.		
30	Zorg voor positieve gratis publiciteit	Maak persberichten, organiseer publicaties in relevante balden, doe mee aan prijsvragen.		
31	Vermijd greenwashing	Greenwashing is onwettig misleidende reclame.		
ICT & TECHNOLOGIE				
32	Reduceer energievervuiling facilitaire organisatie	Gebruik groene stroom, vervang verlichting, let op verwarming en airco, repareer persluchtinstallaties, optimaliseer data-opslag		
33	Verminder verspillingen: start lean manufacturing	Vermindering van transportbewegingen, grondstof, machinetijd, afval en uitval.		
34	Doe mee aan Meerjarenaafspraken (MJA's)	Meerjarenaafspraken voor energiereductie tussen overheden en branches / gemeenten.		
35	Investeer in energiezuinigere apparaten / machines	Machines, wagenpark, kantoorapparaten.		
36	Hergebruik hulpstoffen / reststoffen	Hergebruik hulpstoffen, hergebruik reststoffen, hergebruik afval, lever uw afval als grondstof voor een ander.		
37	Digitaliseer papierstromen en formulieren	Werkbonnen, loonstroken, facturen, inschrijfformulieren, declaratieformulieren.		
38 A	Zoek nieuwe technologie om duurzame kansen te pakken	Beurzen, Enterprise Europe Network, Octrooiliteratuur, TNO		
38 B	Wees launching customer voor duurzame innovaties	Biedt zowel het voordeel om mee te kunnen ontwikkelen aan een voor u optimale oplossing, als vaak een kostenvoordeel. Er staan een risico tegenover.		
39	Wek zelf energie op	Zonne-energie, windenergie, aardwarmte.		
ORGANISATIE & PROCESSEN				
40	Optimaliseer ruimtegebruik en intern transport	Routing, vindbaarheid, aantal werkplekken.		
41	Optimaliseer extern transport en logistiek	Afstemming vraag en aanbod, transporteer zo min mogelijk lucht, werk samen met andere transporteurs, bespaar kilometers, bespaar brandstof.		
42	Optimaliseer woon-werk verkeer en buitendienst	Stimuleer wonen dichtbij bedrijf, vervoer op maat, zuinige auto's, carpools, thuiswerken, flexibele werktijden, ritoptimalisatie, teleconferencing.		
43	Maak duurzaamheid onderdeel van de strategie	Strategisch belang, ambitie en doelstellingen, gedrag medewerkers.		
44	Organiseer duurzaamheid gestructureerd	ISO 14001, KAM manager, milieubedrijfsplan, maak medewerkers verantwoordelijk, verschaft middelen, neem iemand aan.		
45	Duurzaam inkopen: help toeleveranciers verduurzamen	Help toeleveranciers om duurzamer te worden door uw kennis en ervaring te delen en samen te werken aan slimmere oplossingen.		
46	Verhoog kennisniveau over duurzaamheid	Websites, boeken, cursussen en opleidingen, beurzen en seminars, mensen aannemen.		
47	Word vaardig in aantrekken groene financiering	Banken, ontwikkelingsmaatschappijen, subsidies.		
48	Werk samen om meer te kunnen bereiken	Branchevereniging, bedrijventerrein, ketenpartners, universiteiten en kennisinstellingen, online netwerken.		
49	Enthousiasmeer medewerkers	Organiseer een project geef het een naam, geef iedereen een rol, kick-off, ideeënbus.		